

För kännedom:

Kommunfullmäktige
Partiernas gruppledare
Kommunstyrelsen
Kommundirektören
Socialförvaltningen

Socialnämnden

Luleå
Kommunstyrelse

INK 2016 -03- 0 1

Ärendenr.....
HID.....

Grundläggande granskning av Socialnämnden

Revisorerna granskar årligen all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisionens uppgift enligt kommunallagen är att ge underlag till fullmäktiges prövning om:

- Verksamheten sköts ändamålsenligt
- Verksamheten ur ekonomisk synvinkel sköts tillfredsställande
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

I den grundläggande granskningen ingår att följa verksamheten löpande under året genom att ta del av grundläggande dokument och det löpande flödet av ärenden och beslut. Delårsrapport och årsredovisning granskas för att bedöma hur resultaten förhåller sig till fullmäktiges mål för den ekonomiska hushållningen.

Som en del av den grundläggande granskningen genomför revisorerna nämndsbesök för att övergripande diskutera nämndens arbete med styrning, uppföljning och kontroll. De förtroendevalda revisorerna och KPMG har träffat Socialnämnden 2015-10-27 för att diskutera nämndens arbete med utgångspunkt från ett antal frågeställningar som har skickats ut i förväg. I bifogad rapport sammanfattas iakttagelser från mötet.

- Nämnden behöver prioritera arbetet med att vidta åtgärder för att verkställa beslut SoL- och LSS-beslut inom tre månader. Vi noterar dock samtidigt att nämnden ej erhållit några viten under 2015.

Revisorerna överlämnar härmed granskningsrapporten för kännedom och yttrande. Yttrande från Socialnämnden önskas senast den 6 maj 2016.

För Luleå kommuns revisorer

Lars Lassinantti
Ordförande

Folke Sundberg
Nämndsansvarig revisor

Luleå kommun

Årlig nämndsdialog 2015
Socialnämnden

Offentlig sektor
KPMG AB

4 november 2015

Antal sidor: 24

1. Inledning

Revisorerna granskar årligen all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisionens uppgift enligt kommunallagen är att ge underlag till fullmäktiges prövning om:

- Verksamheten sköts ändamålsenligt
- Verksamheten ur ekonomisk synvinkel sköts tillfredsställande
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

I den grundläggande granskningen ingår att följa verksamheten löpande under året genom att ta del av grundläggande dokument och det löpande flödet av ärenden och beslut. Delårsrapport och årsredovisning granskas för att bedöma hur resultaten förhåller sig till fullmäktiges mål för den ekonomiska hushållningen.

Revisorerna genomför också nämndsbesök för att övergripande diskutera nämndens arbete med styrning, uppföljning och kontroll. De förtroendevalda revisorerna och KPMG har träffat Socialnämnden 2015-10-27 för att diskutera nämndens arbete med utgångspunkt från ett antal frågeställningar som har skickats ut i förväg.

I denna rapport sammanfattas väsentliga iakttagelser och intryck från mötet samt våra kommentarer. Granskning av delårsrapport och årsredovisning och fördjupade granskningar redovisas i särskilda rapporter.

2. Frågor som diskuterades vid mötet

Vid mötet med nämnden diskuterades ett antal frågeställningar med koppling till nämndens ansvar enligt kommunallagen. Frågorna syftar till att på en övergripande nivå ge revisorerna underlag för att bedöma om nämnden har en tillräcklig styrning, ledning och uppföljning samt en god intern kontroll.

1. **Beskriv nämndens verksamhetsmässiga nuläge och hur utvecklingen ser ut framöver. Vilka är de väsentligaste riskområdena avseende verksamheten? Ge exempel.**

Socialnämnden har ett brett ansvarsområde. Arbetet med äldreomsorgen har prioriterats av nämnden vilken bl.a. landat i beslut om Äldreplan 2015-2018. Äldreplanen speglar de ambitioner som de förtroendevalda i socialnämnden bär. Inom äldreområdet är det framförallt demografin och hemtjänsten som lyfts fram som den stora utmaningen, där nämnden uttalat en inriktning om att minska detaljeringsgraden i biståndsbesluten för att öka professionens påverkan på verksamheten.

Inom barn och unga har nämnden tagit beslut om en strategi och i nuläget pågår motsvarande arbete som skett inom äldreområdet, dvs. ta fram en plan för barn och unga.

Inom missbruksområdet uttalar nämnden en ambition om att satsa mer på öppenvården och det preventiva arbetet. Det finns idag ett fungerande samarbete med barn- och utbildningsnämnden som dock behöver fortsätta att utvecklas.

2. Beskriv nämndens ekonomiska nuläge och hur utvecklingen ser ut framöver. Vilka är de väsentligaste riskområdena avseende verksamheten?

Nämnden har totalt budgetomslutning på 1,5 miljarder kronor och prognostiserar en ekonomi i balans för helåret men det finns verksamhetsområden som har stora underskott. En förklaring till att nämnden klarar ekonomin är att man har låga kostnader för försörjningsstöd (p.g.a. låg arbetslöshet i Luleå) samt en del resurser för omställningsarbete som inte nyttjats. I en nationell jämförelse uppvisar Luleå en högre standardkostnad än riket.

Nämnden klarar ej av att verkställa samtliga beslut inom SoL och LSS inom 3 månader, dock har nämnden inte erhållit några viten för detta under 2015. Grundprincipen är att i det fall en brukare tackar nej till erbjudanden insats så ”tappar” man sitt biståndsbeslut och får ansöka på nytt. När det gäller beslut som ej verkställs avseende särskilda boenden har nämnden uppmärksammat att det framförallt handlar om parboende.

3. Beskriv nämndens arbete med mål (styrkort) och bedömning av målpåfyllelse/resultat. Ange förklaringar och åtgärder med avseende på ev. väsentliga avvikelser.

Nämnden har en verksamhetsplaneringsdag i augusti där nämnden arbetar utifrån en omvärldsanalys i syfte att ta fram en verksamhetsplan och styrkort för nämndens verksamhet. I arbetet med styrkortet är nämnden indelad i olika perspektiv-grupper för att arbeta med de av fullmäktige beslutade perspektiven. I nämndens arbete med verksamhetsplanering ingår också arbetet med att ta fram en internkontrollplan för nämnden. Internkontrollarbetet beskrivs utgöra en integrerad del i nämndens styrsystem. Det är en av de viktigaste sakerna som nämnden har. Nämnden fattar beslut om vem som är ansvarig.

Nämndens ledamöter har anmält specifika intresseområden (barn och unga, missbruk, äldre) och utöver det finns grupperingar som arbetar särskilt med frågor kring jämställdhet, föreningsbidrag romsk inkludering m.m.

4. Finns inom nämndens förvaltning de kompetenser/funktioner som behövs för de uppgifter som ska utföras? Finns behov av nyrekryteringar etc?

Nämnden har högt förtroende för förvaltningen och förvaltningen beskrivs som lyhörd och angelägen om att åstadkomma förändring och vilja lösa problem. Nämnden beskriver en besvärlig vikariesituation, framförallt på sjuksköterskesidan, vilket är en stor utmaning. Förvaltningen har ett pågående arbete med att se över arbetsuppgifter samt vilken profession som ska utföra vilka arbetsuppgifter.

I revisionens granskning av behörigheter och loggkontroller framkom att specifik kompetens är viktig för att kunna säkerställa en ändamålsenlig förvaltning av nämndens IT-system. Nämnden uttrycker att samarbetet mellan socialförvaltningen och IT-avdelningen är viktig för

att säkerställa att kommunen har nödvändig kompetens. I det här fallet uttrycks att socialnämnden i hög utsträckning förlitar sig på att IT-kontoret har den kompetens som krävs. Dock är det nämndens ordförande är systemförvaltare för verksamhetssystemet.

5. Hur har nämnden valt ut vilka områden som ska ingå i internkontrollplanen för 2015? Varför har man valt just dessa områden? Hur sker uppföljning av internkontrollplanen?

Nämndens arbete med internkontrollplanen beskrivs utgöra en integrerad del i nämndens verksamhetsplanering, se även fråga 3. Kontrollmomenten väljs ut i samband med nämndens verksamhetsplaneringsdag. Uppföljning av internkontrollplanen sker i delårs- och årsrapport.

6. Övrigt som kan vara av intresse för nämnden att delge revisionen.

Nämndens ordförande föreslår revisionen att träffas för att gå igenom nämndens styrmodell, bl.a. utifrån beslutad äldrestrategi och äldreplan.

7. Hur tänker socialnämnden arbeta vidare med informations säkerhet med anledning av granskningen Behörigheter och loggkontroller? Tidplan?

Nämnden arbetar skyndsamt med att rätta till de brister som revisionens granskning påvisat. Det finns en plan som ska verkställas. Ärendet var uppe i nämnden 2015-09-24. Det saknas dock en preciserad tidplan. Efter genomgången av granskningsrapporten togs ärendet upp på första arbetsutskottet och arbetsutskottet skrev fast att det var viktigt att hantera denna fråga skyndsamt. Det är ett pågående arbete och nämnden har lagt in det som ett kontrollmoment i internkontrollplanen för 2016. Nämnden har skrivit ett svar till revisionen.

8. Vilka kostnader har kommunen för medicinskt färdigbehandlade patienter?

Kommunens kostnader för färdigbehandlade patienter uppgår till 0,8 mkr för 2015 att jämföra med 7 mkr för år 2014.

Nämnden har startat upp ett s.k. tvärprofessionellt hemtagningsteam bestående av sjuksköterska, arbetsterapeut samt undersköterska. I nuläget har teamet 12 brukare.

Landstingets omorganisation, i form av närsjukvårdsområdet, upplever nämnden har förbättrat samarbetet.

Hemsjukvården är fortsatt problematisk när det gäller informationshanteringen, i övrigt upplever nämnden att det fungerat tämligen väl om än det funnits viss problematik kring gränsdragning mellan kommun och landsting.

9. Hur ser personalsituationen ut inom socialförvaltningen? Hur ser personalomsättningen ut? Har nämnden någon uppfattning om orsaker till att personal slutar?

Personalförsörjningen är en utmaning och inom vissa grupper finns en hög personalomsättning, t.ex. sjuksköterskegruppen.

Nämnden erbjuder samtliga heltider, vilket har skapat en överkapacitet som nyttjas som vikarie-tid inom verksamheten och det finns ett samarbete mellan hemtjänstgrupperna för att lösa ut de vakanser som uppstår.

Nämnden tittar även på det landstinget gjort inom ramen för ”vårdnära service” i syfte att avlasta sjuksköterskorna så att deras kompetens nyttjas på ännu bättre sätt.

10. Avgifter inom hemtjänsten

Revisionen har fått synpunkter på felaktig hantering av avgifter inom hemtjänsten, i huvudsak gällande debitering av ej utförda timmar. Nämnden framhåller dock att det inte är timmar som beviljas utan insatser och att brukarna debiteras för insatser ej faktiska timmar. Det är en viktig arbetsledarfråga att kommunicera detta på rätt sätt. I det fall det sker felaktigheter så ska detta rendera i en avvikelse, vilket i sig ska leda till en åtgärd för att rätta till felet i enlighet med nämndens kvalitetsledningssystem.

KPMG, dag som ovan

Kristian Damlin

Kommunal revisor